

Hoofdlijnen brief Centrale examinering taal en rekenen mbo 9 december 2009

Op 9 december 2009 heeft staatssecretaris Van Bijsterveldt de brief *Centrale examinering taal en rekenen mbo* naar de Tweede Kamer gestuurd. In dit document geeft het Steunpunt een kernachtige samenvatting van de belangrijkste en nieuwe punten uit de brief die voor mbo-instellingen relevant zijn.

Invoering referentieniveaus in het mbo

De onderstaande referentieniveaus zijn vastgesteld voor het mbo en worden vanaf studiejaar 2010/2011 opgenomen in alle kwalificatiedossiers. *N.B. De referentieniveaus gelden ook voor eindtermendossiers.*

	mbo-1	mbo-2	mbo-3	mbo-4
Nederlands	2F	2F	2F	3F
Rekenen/Wiskunde	2F	2F	2F	3F

- ✚ Mbo-instellingen richten hun onderwijs en examinering op deze referentieniveaus voor studenten die vanaf studiejaar 2010/2011 met hun opleiding beginnen.
- ✚ Voor mbo-3 geldt ook het referentieniveau 2F als minimum. Voor mbo-3 studenten die meer in hun mars hebben, kunnen scholen toewerken naar de beheersing van 3F. *Dit is vooral belangrijk voor studenten die door willen stromen naar mbo-4.*

Centrale examens mbo-4

Voor de examinering van taal en rekenen bij niveau 4 opleidingen geldt:

- ✚ De centraal ontwikkelde examens worden digitale examens, waardoor meerdere afnamemomenten per studiejaar mogelijk zijn.
- ✚ De centraal ontwikkelde examens omvatten alle onderdelen van 3F rekenen (Getallen, verhoudingen, meten en meetkunde, verbanden) en van 3F taal de onderdelen leesvaardigheid en luistervaardigheid.
- ✚ Spreek- en schrijfvaardigheid worden nog met schoolexamens geëxamineerd.
- ✚ Voor de slaag-/zakbeslissing voor mbo-4 geldt dat studenten voor de examens Nederlandse taal en rekenen slechts één 5 mogen halen. Dit sluit aan bij het verscherpt examenbesluit VO waarbij havo-leerlingen vanaf 2012 voor Nederlands, wiskunde en Engels slechts één 5 mogen halen. Wanneer Engels verplicht deel gaat uitmaken van elke mbo-4 opleiding (per studiejaar 2011/2012) wordt dit onderdeel bij de slaag-/zakbeslissing betrokken.
- ✚ De specifiek voor het beroep benodigde taal- en rekenvaardigheden blijven deel uitmaken van de beroepsgerichte examens. *In concreet handelen in beroepssituaties wordt de beheersing van onderliggende taal- en rekenvaardigheden van mbo-studenten zichtbaar.*
- ✚ De centraal ontwikkelde examens zijn verplicht per studiejaar 2013/2014. In de twee daaraan voorafgaande jaren doen instellingen ervaring op met pilotexamens.

Overgangsrecht in Examenbesluit mbo

In een Examenbesluit mbo worden de bovenstaande zaken geregeld en wordt het volgende overgangsrecht geformuleerd voor mbo-4 studenten die vóór 2013-2014 hun diploma behalen:

- ✚ Studenten met een negatief resultaat op een schoolexamen of pilotexamen gebaseerd op de referentieniveaus kan het diploma niet worden onthouden. *Dit wordt opgenomen omdat deze studenten nog niet ten volle hebben kunnen profiteren van de intensivering van taal- en rekenonderwijs in de onderwijsskolom en in het mbo.*
- ✚ Instellingen kunnen aan studenten die deel hebben genomen aan de pilotexamens een landelijk bewijsstuk uitreiken met vermelding van de behaalde resultaten. *Dit kan interessant zijn voor een hbo-instelling en/of een werkgever.*

Invoering van centraal ontwikkelde examens bij mbo niveau 2 en 3

Voor mbo niveau 2 en 3 worden ook centrale examens ingevoerd. Daarbij geldt:

- ✚ In studiejaar 2014/2015 voor het eerst verplichte deelname aan centraal ontwikkelde examens.
- ✚ De twee jaren daarvoor zijn pilotexamens beschikbaar.
- ✚ Per niveau wordt nog bepaald op welke wijze de centraal ontwikkelde examens mee gaan tellen voor het diploma.
- ✚ Er komt een geldigheidsduur voor examens taal en rekenen in het mbo. *Hiermee wordt voorkomen dat studenten die doorstromen in het mbo in korte tijd meerdere malen hetzelfde niveau examen moeten afleggen.*

Deelname aan pilotexamens voor niveau 1

Voor niveau 1 wordt zorgvuldig onderzoek gedaan alvorens nader te besluiten. Dit betekent:

- ✚ Dat niveau 1 ook zal gaan deelnemen aan de pilotexamens.
- ✚ Hiermee komt informatie beschikbaar over de feitelijke taal- en rekenprestaties in mbo-1.
- ✚ Op basis van de bevindingen bij de pilotexamens zal de staatssecretaris in 2014 een besluit nemen over de invoering van centrale examens in mbo-1 en/of eventuele specifieke andere maatregelen.

Tot slot

- ✚ In januari 2010 zal de staatssecretaris de mbo-instellingen nader informeren met een brief over de uitwerking van de centrale examinering ten behoeve van de voorlichting van aankomende studenten en het opstellen van onderwijs- en examenregelingen *(of andere documenten die de studenten tijdig en volledig informeren over het onderwijs en de examinering).*